

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Covalenco Elena

judcători

Toma Nadejda

Moraru Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de inculpatul Zanosiev Zaharia Petru și reprezentantul acestuia, Deli Teodor, și de avocații Ursu Nicolae și Nicoară Vasile în numele inculpaților Zanosiev Zaharia Petru și Cuiban Mihail Constantin, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Zanosiev Zaharia Petru, născut la 29 februarie 1980 în or. Tiraspol, domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 109/3, ap.82.

Cuiban Mihail Constantin, născut la 25 iulie 1956 în mun. Chișinău, domiciliat în mun. Chișinău, sat. Revaca, str. I. Creangă, 11.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.12.2010 – 24.12.2012;
2. Instanța de apel: 18.01.2013 – 09.07.2013,
Rejudecare: 27.02.2014 – 16.12.2014;
3. Instanța de recurs:
 - 1) 08.10.2013 – 21.01.2014, dispusă rejudecarea;
 - 2) 25.02.2015 – 22.04.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2012 au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Cuiban M. în baza art. 42 alin. (3), 190 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Zanosiev Z. în baza art. 42 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate Grițcan V. a prejudiciului material în mărime de 67500 euro și prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că inculpatul Cuiban M. a organizat săvârșirea și a dirijat realizarea comiterii escrocheriei în următoarele circumstanțe:

La 31.03.1997 în baza deciziei nr. 2/1 a primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău, deținătorului Baci A. i s-a repartizat în proprietate terenul agricol cu suprafața de 1,808 ha cu nr. cadastral 0111307018.

Ulterior, Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor i-a apărut necesitatea de a efectua construcția unui evacuator al apelor fluviale la pichetul cu nr. 148 al liniei de cale ferată Revaca - Căinari, pentru asigurarea protecției terenurilor agricole de eroziune a solurilor. Sub incidența motivului invocat a căzut și lotul ce aparținea cu drept de proprietate cet. Baci A. Tot atunci, inculpatul Cuiban M. care se afla în relații de rudenie cu familia Baci, conform unui plan bine determinat, avînd intenția de a dobîndi ilegal bunurile altor persoane prin abuz de încredere și înșelăciune, a sfătuit-o pe fiica acesteia, Lupeca T. în locul compensației bănești să solicite schimbul lotului respectiv și i-a făcut cunoștință cu inculpatul Zanosiev Z., persoană de încredere, care urma să procure lotul dat.

Ca urmare, la 23.08.2006, Baci A. cu fiica sa, Lupeca T. împreună cu Cuiban M. și Zanosiev Z. s-au deplasat la sediul notarului privat Hrolovici M., unde pe numele inculpatului Zanosiev Z. a fost întocmită procura înregistrată cu nr. 857. În temeiul acestei procuri, Baci A. l-a împuternicit pe Zanosiev Z. să fie reprezentantul său în toate organele de stat în vederea înregistrării pe numele său și administrării lotului agricol cu suprafața de 1.808 ha. Procura respectivă, fiind valabilă pe un termen de un an.

La 25.12.2007, potrivit contractului de schimb încheiat între directorul Agenției Relații Funciare și Cadastru și cet. Baci A., în interesul statului s-a efectuat schimbul terenului agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu titlu de proprietate în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren

nr. 0111307138 cu terenul agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu numărul cadastral 0111203256. După aceasta, inculpatul Cuiban M. împreună cu inculpatul Zanosiev Z., la 17.03.2008, au întocmit un contract de vânzare - cumpărare a lotului de teren arabil cu codul cadastral nr. 0111203256, în care a fost emisă semnătura proprietarei, precum și a fiicei acesteia Lupeca T., în baza căruia s-a efectuat transmiterea în proprietatea inculpatului Cuiban M. a lotului respectiv, contractul nefiind autentificat notarial.

La 26.06.2008, Cuiban M. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare - cumpărare a lotului respectiv, iar în ședința de judecată inculpatul Zanosiev Z. a confirmat faptul participării sale la vânzarea lotului de către Baci A. inculpatului Cuiban M.

La 23.07.2008 în baza hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău a fost recunoscut dreptul de proprietate privată a inculpatului Cuiban M. asupra terenului de pământ menționat. Totodată, inculpatul Cuiban M., cunoscîndu-se cu cet. Grițcan V., în mod intenționat, în același scop, l-a prezentat acestuia pe cet. Toacă V., care la 16.07.2008, acționînd în baza procurii nr. 550 din 02.06.2008, în interesul cet. Baci A., care a decedat la 15.06.2008, a vîndut același teren cu nr. cadastral 0111203256 cet. Grițcan V., la prețul de 67 500 de euro, ce constituia la acel moment suma de 1 275 250 lei. Vânzarea - cumpărarea fiind perfectată din numele mamei acestuia Grițcan O.. Ulterior, cet. Grițcan V., adresîndu-se la Oficiul Cadastral pentru înregistrarea contractului de vânzare - cumpărare dat, a aflat că terenul respectiv a fost înstrăinat anterior de către inculpatul Cuiban M. altor persoane, astfel fiind în imposibilitate de a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului, fapt prin care i s-a cauzat prejudiciul material în mărime de 67 500 de euro, ce constituia la acel moment suma de 1 275 250 lei.

Inculpatul Zanosiev Z. a contribuit la comiterea escrocheriei de către inculpatul Cuiban M. în următoarele circumstanțe:

La 31.03.1997 în baza deciziei nr. 2/1 a Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău, deținătorului Baci A. i s-a repartizat în proprietate terenul agricol cu suprafața de 1,808 ha cu nr. cadastral 0111307018. Ulterior, Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor a apărut necesitatea de a efectua construcția unui evacuator al apelor fluviale la pichetul cu nr. 148 al liniei de cale ferată Revaca - Căinari, pentru asigurarea protecției terenurilor agricole de eroziune a solurilor. Sub incidența motivului invocat a căzut și lotul ce aparținea cu drept de proprietate cet. Baci A. Tot atunci, inculpatul Cuiban M. care se afla în relații de rudenie cu familia Baci, conform unui plan bine determinat, avînd intenția de a dobîndi ilegal bunurile altor persoane prin abuz de încredere și

înșelăciune, a sfătuit-o pe fiica acesteia, Lupeca T. să nu accepte compensație bănească, solicitând schimbul lotului respectiv, precum și i-a făcut cunoștință cu Zanosiev Z., persoană de încredere, care urma să procure lotul dat.

Ca urmare, la 23.08.2006, Baci A. cu fiica sa, Lupeca T. împreună cu Cuiban M. și Zanosiev Z. s-au deplasat la sediul notarului privat Hrolovici M., unde a fost întocmită procura înregistrată cu nr. 857. În temeiul acestei procuri, Baci A. l-a împuternicit pe Zanosiev Z. să fie reprezentantul său în toate organele de stat în vederea înregistrării pe numele său și administrării lotului agricol cu suprafața de 1,808 ha. Procura respectivă fiind valabilă pe un termen de un an.

La 25.12.2007, potrivit contractului de schimb încheiat între directorul Agenției Relații Funciare și Cadastru și cet. Baci A., în interesul statului s-a efectuat schimbul terenului agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu numărul cadastral 0111203256. După aceasta, Cuiban M. împreună cu Zanosiev Z., la 17.03.2008, au întocmit un contract de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil cu codul cadastral nr. 0111203256, în care au emis semnătură proprietarei, precum și a fiicei acesteia, Lupeca T., în baza căruia efectuează transmiterea în proprietate lui Cuiban M. a lotului respectiv, contractul respectiv nefiind autentificat notarial.

La 26.06.2008, Cuiban M. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare - cumpărare a lotului respectiv, iar în cadrul ședinței de judecată inculpatul Zanosiev Z. a confirmat faptul participării sale la vânzarea lotului de către Baci A. inculpatului Cuiban M.

La 23.07.2008 în baza hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău a fost recunoscut dreptul de proprietate privată a cet. Cuiban M., asupra lotului de teren, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău a fost obligat să înregistreze dreptul de proprietate asupra lotului de teren după cet. Cuiban M., valoarea de piață a căruia constituie 67 500 euro, echivalentul sumei de 1 275 250 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Nicoară V. în numele inculpaților și de reprezentantul inculpatului Zanosiev Z., Deli T.

3.1. În apelul declarat avocatul Nicoară V. în numele inculpaților, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună achitarea inculpaților.

În motivarea cerințelor sale apelantul a indicat că atât sentința, cât și procesul penal, desfășurat pînă la această etapă, a fost afectat de un șir de vicii fundamentale, care s-au soldat cu condamnarea ilegală a inculpaților, și anume:

- Pornirea urmăririi penale s-a declanșat cu încălcarea procedurii prevăzute de Codul de procedură penală și anume, cauza penală a fost pornită în baza unei plîngerii, care nu corespunde prevederilor art. 263 alin. (7) Cod de procedură penală, deoarece subiectul sesizării nu a fost preîntîmpinat de răspundere penală pentru depunerea unui denunț intenționat calomnios. La fel, organul de urmărire penală nici nu s-a autosesizat, astfel fiind imposibilă începerea urmăririi penale, ordonanța în acest sens fiind nulă, iar implicit și toate actele de procedură și probele administrate pe cauză;

- Urmărirea penală a fost efectuată cu încălcarea competenței materiale, deoarece potrivit prevederilor art. 266 Cod de procedură penală în coroborare cu prevederile art. 269 Cod de procedură penală, urmărirea penală în speță urma să fie efectuată de către organul de urmărire penală al MAI și nu al CCCEC, iar ordonanța Procurorului General - Adjunct din 27.04.2010 privind atribuirea competenței de efectuare a urmăririi penale în favoarea organului de urmărire penală al CCCEC, s-a întemeiat pe niște motive formale, care nu justificau schimbarea competenței;

- Atribuirea ilegală a calității procesuale de parte vătămată și parte civilă cet. Grițcan V., deoarece acesta a declarat că pretinsa faptă prejudiciabilă a fost îndreptată împotriva cet. Grițcan O.;

- Administrarea ilegală a mijloacelor de probă sub formă de rapoarte de expertiză, considerînd că atît ordonanțele de dispunere a efectuării expertizei, cît și rapoartele de expertiză nr. 2195 din 02.09.2010 și nr. 2196 din 03.09.2010, au fost afectate de vicii, odată ce nu au fost aduse la cunoștință părții apărării în modul și timpul stabilit;

- Încălcarea cerințelor legale privind calificarea infracțiunii și înaintarea unei învinuiri neclare, abstracte, fără a fi indicată informația cu privire la data, locul, mijloacele de săvîrșire a infracțiunii. Mai mult ca atît, semnele descrise în fabula învinuirii nu corespund cu prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece lipsește obiectul material al infracțiunii, odată ce suma prejudiciului material în mărime 67500 euro, indicată în învinuire, nu i-a aparținut lui Grițcan V., precum și latura obiectivă a infracțiunii, deoarece inculpații nu au dobîndit de la Grițcan V. careva bunuri și nici nu au intrat în contact cu acesta pentru a-l putea influența psihic direct, sau prin intermediul altor persoane pentru a-l deposeda de bunuri. Astfel, nu a fost cauzat careva prejudiciu părții vătămate Grițcan V., odată ce inculpații nu au acționat ilegal în privința acestuia;

- Încălcarea dreptului la un proces echitabil sub aspectul administrării și evaluării arbitrare a probelor, indicînd că instanța de judecată a transcris în conținutul sentinței declarațiile părților, fără a încerca să motiveze în ce măsură acestea probează vinovăția inculpaților.

3.2. Reprezentantul inculpatului Zanosiev Z., Deli T., a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună achitarea inculpaților și respingerea acțiunii civile.

În motivarea apelului a indicat că toate probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată în prima instanță sunt ilegale, unilaterale, cu părtinire și parțialitate inadmisibile, violând în așa mod dreptul la un proces echitabil (prevederile art.6 CEDO) în detrimentul inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z.

În opinia apelantului cumulul de probe nu demonstrează vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate.

La fel, a menționat și faptul că cet. Grițcan V. i-a fost atribuit ilegal calitatea procesuală de parte vătămată și parte civilă, deoarece potrivit actelor din dosar, de fapt cumpărătorul este Grițcan O., a cărui reprezentant prin procură a fost desemnat Grițcan V.

Astfel, acțiunea civilă urmează a fi respinsă, deoarece inculpații nu au luat careva bunuri de la Grițcan V.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de Deli T. și admis apelul declarat de avocatul Nicoară V. în numele inculpaților, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care:

Cuiban M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 42 alin. (3), 196 alin. (4) Cod penal la 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Zanosiev Z. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 42 alin. (5), 196 alin. (4) Cod penal la 1 (unu) an și 6 (șase) luni închisoare, executarea pedepsei fiind suspendată condiționat în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către Grițcan V. a fost admisă în principiu, urmînd să fie soluționată de către instanța civilă.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că motivele invocate în apelul cet. Deli T. nu au putut fi examinate odată ce ultimul nu a fost titular legal al apelului în cauză, nu era participant în proces și apelul său nu a fost susținut de către inculpați.

Apelul declarat de către avocatul Nicoară V. în numele inculpaților a fost apreciat ca inadmisibil, însă instanța de apel din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate, a examinat aspectele de fapt și de drept ale cauzei, fără a înrăutăți situația inculpaților stabilind următoarele:

Inculpatul Cuiban M. a organizat cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, în următoarele împrejurări:

La 31.03.1997 în baza deciziei nr. 2/1 a Primăriei or. Sângera, mun. Chișinău, deținătorului Baci A. i s-a repartizat în proprietate terenul agricol cu suprafața de 1.808 ha cu nr. cadastral 0111307018. Ulterior, Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor a apărut necesitatea de a efectua construcția unui evacuator al apelor fluviale la pichetul cu nr. 148 al liniei de cale ferată Revaca - Căinări, pentru asigurarea protecției terenurilor agricole de eroziune a solurilor. Sub incidența motivului invocat a căzut și lotul ce aparținea cu drept de proprietate cet. Baci A. Tot atunci, Cuiban M., care se afla în relații de rudenie cu familia Baci, urmărind scopul de cupiditate, care nu cuprinde intenția sustragerii, prin abuz de încredere și înșelăciune, a sfătuit-o pe fiica acesteia, Lupeca T., ca în locul compensației bănești, să solicite schimbul lotului respectiv și i-a făcut cunoștință cu Zanosiev Z., persoană de încredere, care urma să procure acest teren de pământ.

La 23.08.2006, Baci A. cu fiica sa, Lupeca T. împreună cu Cuiban M. și Zanosiev Z. s-au prezentat la sediul notarului privat Hrolovici M., unde pe numele inculpatului Zanosiev Z. a fost întocmită procura înregistrată cu nr. 857. În temeiul acestei procuri, Baci A. l-a împuternicit pe Zanosiev Z. să fie reprezentantul său în toate organele de stat în vederea înregistrării pe numele său și administrării lotului agricol cu suprafața de 1.808 ha. Procura respectivă fiind valabilă pe un termen de un an.

La 25.12.2007, potrivit contractului de schimb încheiat între directorul Agenției Relații Funciare și Cadastru și cet. Baci A. în interesul statului, s-a efectuat schimbul terenului agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu titlu de proprietate în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0111307138 cu terenul agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu numărul cadastral 0111203256.

După aceasta, Cuiban M. împreună cu Zanosiev Z., urmărind același scop, la 17.03.2008 au întocmit un contract de vânzare - cumpărare a lotului de teren arabil cu codul cadastral nr. 0111203256, în care a fost emisă semnătura proprietarei - Baci A., precum și a fiicei acesteia, Lupeca T. și în care s-a scris vânzarea - cumpărarea lotului respectiv de către Cuiban M., contractul nefiind autentificat notarial.

La 26.06.2008, Cuiban M. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată despre recunoașterea valabilității contractului de vânzare - cumpărare a lotului respectiv, iar în ședința de judecată inculpatul Zanosiev Z. a confirmat

faptul participării sale la vânzarea lotului de către Baci A. inculpatului Cuiban M.

La 23.07.2008 în baza hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chişinău a fost recunoscut dreptul de proprietate privată a inculpatului Cuiban M. asupra terenului de pămînt menţionat şi Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău a fost obligat să înregistreze dreptul de proprietate asupra lotului de teren după cet. Cuiban M., valoarea de piaţă a căruia constituia 67 500 euro, echivalent a sumei de 1 275 250 lei. Totodată, inculpatul Cuiban M., cunoscîndu-se cu cet. Griţcan V., l-a prezentat acestuia pe cet. Toacă V. La 16.07.2008, acţionînd în baza procurii nr. 550 din 02.06.2008 în interesul cet. Baci A., care a decedat la 15.06.2008, Toacă V. a vîndut cet. Griţcan V. acelaşi teren cu nr. cadastral 0111203256, la preţul de 67 500 de euro, ce constituia 1 275 250 lei, vânzarea - cumpărarea respectivă fiind perfectată din numele mamei, Griţcan O. Ulterior, cet. Griţcan V., adresîndu-se la Oficiul Cadastral pentru înregistrarea contractului de vânzare - cumpărare dat, a aflat că terenul respectiv a fost înstrăinat anterior de către inculpatul Cuiban M. altor persoane, astfel fiind în imposibilitate de a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului, fapt prin care i s-a cauzat un prejudiciu material în mărime de 67 500 de euro, ce constituia 1 275 250 lei.

Inculpatul Zanosiev Z., a contribuit la cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însuşire, în următoarele împrejurări:

La 31.03.1997 în baza deciziei nr. 2/1 a Primăriei or. Sîngera, mun. Chişinău, deţinătorului Baci A. i s-a repartizat în proprietate terenul agricol cu suprafaţa de 1,808 ha cu nr. cadastral 0111307018. Ulterior, Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" a Ministerului Transporturilor şi Gospodăriei Drumurilor a apărut necesitatea de a efectua construcţia unui evacuator al apelor fluviale la pichetul cu nr. 148 al liniei de cale ferată Revaca - Căinări, pentru asigurarea protecţiei terenurilor agricole de eroziune a solurilor. Sub incidenţa motivului invocat a căzut şi lotul ce aparţinea cu drept de proprietate cet. Baci A.. Tot atunci, inculpatul Cuiban M., care se afla în relaţii de rudenie cu familia Baci, urmărind scopul de cupiditate, care nu cuprinde scopul sustragerii, prin abuz de încredere şi înşelăciune, a sfătuit-o pe fiica acesteia, Lupeca T., să nu accepte compensaţie bănească, solicitînd schimbul lotului respectiv, precum şi i-a făcut cunoştinţă cu Zanosiev Z., persoană de încredere, care urma să procure lotul dat.

Ca urmare, la 23.08.2006, Baci A. cu fiica sa, Lupeca T. împreună cu Cuiban M. şi Zanosiev Z. s-au deplasat la sediul notarului privat Hrolovici M., unde a fost întocmită procura înregistrată cu nr. 857. În temeiul acestei procuri, Baci A. l-a împuternicit pe Zanosiev Z. să fie reprezentantul său în

toate organele de stat în vederea înregistrării pe numele său și administrării lotului agricol cu suprafața de 1,808 ha. Procura respectivă, fiind valabilă pe un termen de un an. La 25.12.2007, potrivit contractului de schimb încheiat între directorul Agenției Relații Funciare și Cadastru și cet. Baciou A. în interesul statului s-a efectuat schimbul terenului agricol cu suprafața de 0,5496 ha cu numărul cadastral 0111203256.

După aceasta, Cuiban M. împreună cu Zanosiev Z. urmărind același scop, la 17.03.2008 au întocmit un contract de vânzare - cumpărare a lotului de teren arabil cu codul cadastral nr. 0111203256, în care a fost emisă semnătura proprietarei - Baciou A., precum și a fiicei acesteia, Lupeca T. și în care s-a scris vânzarea - cumpărarea lotului respectiv de către Cuiban M., contractul nefiind autentificat notarial.

La 26.06.2008, Cuiban M. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată despre recunoașterea valabilității contractului de vânzare - cumpărare a lotului respectiv, iar în ședința de judecată Zanosiev Z. a confirmat faptul participării sale la vânzarea lotului de către Baciou A. inculpatului Cuiban M.

La 23.07.2008 în baza hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău a fost recunoscut dreptul de proprietate privată a inculpatului Cuiban M. asupra terenului de pământ menționat și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău a fost obligat să înregistreze dreptul de proprietate asupra lotului de teren după cet. Cuiban M., valoarea de piață a căruia constituie 67 500 euro, echivalentul sumei de 1 275 250 lei.

Astfel, inculpatul Cuiban M. a organizat, iar inculpatul Zanosiev Z. a contribuit la cauzarea de daune materiale cet. Grițcan V. în proporții deosebit de mari de 67 500 euro, echivalentul sumei de 1 275 250 lei, prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Acțiunile inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z. au fost calificate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, cu menținerea prevederilor art. 42 Cod penal, și anume:

- Cuiban M. în baza art.42 alin.(3), art.196 alin.(4) Cod penal - *organizarea cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire;*
- Zanosiev Z. în baza art.42 alin.(5), art.196 alin.(4) Cod penal - *complicitatea în cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

Instanța de apel a statuat că probele administrate în cauză sunt admisibile, deoarece în urma analizei declarațiilor inculpaților, părții vătămate și martorilor, în coroborare cu celelalte probe cercetate în cauză, cu certitudine s-a constatat că mijloacele financiare în sumă de 67500 euro, ce

derivă din vânzarea terenului de pământ și care reprezintă obiectul infracțiunii imputate inculpaților, au fost înmânate de Grițcan V. și, respectiv, lui Lupeca T. – 50000 euro și Toacă M. – 17500 euro.

În atare situație, instanța de apel a concluzionat că învinuirea n-a prezentat probe ce ar confirma că inculpații au dobândit în mod ilegal mijloacele financiare sus expuse, adică nu există confirmarea documentară, temeinicia și plenitudinea învinuirii cu privire la însușirea ilegală a bunurilor respective de la partea vătămată. Împrejurările cauzei confirmă că fapta săvârșită de inculpați, de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari părții vătămate, prin înșelăciune și abuz de încredere, nu constituie o sustragere, adică inculpații n-au dobândit ilicit bunurile altei persoane.

Totodată, s-a constatat că inculpații deși n-au dobândit ilicit bunurile părții vătămate, totuși, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-au determinat pe Grițcan V. să cumpere lotul de pământ, aflat în litigiu, astfel cauzându-i ultimului daune materiale în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond ilegal și neîntemeiat a calificat fapta inculpaților potrivit învinuirii formulate de partea acuzării, deoarece nici actul de învinuire și nici sentința nu cuprind acțiunile prejudiciabile de însușire ilegală a averii străine, urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv cauzat, legătura de cauzalitate dintre acțiunile prejudiciabile și urmările prejudiciabile, ce ar rezulta din infracțiunea de escrocherie incriminată inculpaților.

Astfel, nu se arată metoda și forma de însușire, care și a cui avere străină a fost însușită ilegal, în așa mod, nefiind stabilit obiectul juridic special al componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, reieșind din gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul comiterii acesteia, persoana inculpaților, care nu dispun de antecedente penale, se caracterizează pozitiv, caracterul și gradul de participare la săvârșirea infracțiunii, și anume că Cuiban M. a organizat săvârșirea infracțiunii, contribuind decisiv la rezultatul infracțional, prezența circumstanțelor ce atenuază pedeapsa penală (au la întreținere și educație câte un copil minor), influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, condițiile de trai, cât și din faptul că executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, astfel, stabilindu-le o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

Referitor la argumentele avocatului Nicoară V. ce vizează chestiunile procesual-penale, care ar duce la achitarea inculpaților, instanța de apel le-a apreciat drept nefondate, deoarece urmărirea penală și judecarea cauzei în

fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, nefiind constatate încălcări care să atragă nulitatea actelor procedurale efectuate. Mai mult ca atât, din materialele cauzei s-a constat faptul că învinuții Cuiban M. și Zanosiev Z., precum și avocații acestora nu au declarat obiecții referitoare la actele procesual-penale întocmite în cadrul urmăririi penale.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a constatat că pentru soluționarea acesteia este necesară amânarea examinării cauzei, astfel acțiunea civilă fiind admisă în principiu, urmînd a fi soluționată în instanța civilă.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror, avocații Nicoară V. și Ursu N. în numele inculpaților și de avocatul Pruteanu V. în numele părții vătămate și părții civile Grițcan V.

6.1. Procurorul și-a întemeiat cerințele pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitînd casarea deciziei cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

În motivarea sa, recurentul a indicat că în cazul în care instanța de apel nu era de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpaților, urma să dezvăluie această concluzie, expunîndu-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de reîncadrare, însă acest fapt nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei.

La fel, s-a indicat că instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor în cumul administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele de fond și apel, care demonstrează vinovăția inculpaților în faptele incriminate de partea acuzării, reîncadrînd acțiunile lor în mod greșit, fără a fi dată o apreciere obiectivă circumstanțelor de fapt ale cazului.

6.2. Avocații Nicoară V. și Ursu N. în numele inculpaților, care, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11), 12) și 16 Cod de procedură penală, au solicitat casarea totală a deciziei și sentinței cu adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal.

În motivarea recursului avocații au indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel nu a adus nici un motiv în defavoarea temeiurilor indicate în apel, în decizie fiind indicată o frază de ordin general;

- Instanța de apel nu a argumentat soluția adoptată, nemotivarea acesteia avînd loc cu rea voință, deoarece instanța a fost conștientă de faptul, că soluția adoptată urma să fie motivată, cel puțin, așa după cum s-a încercat motivarea soluției în raport cu art. 190 Cod penal, atunci cînd s-a ajuns la concluzia că lipsesc elementele acestei infracțiuni. Totodată, în speță se impunea

admiterea cerințelor părții apărării privind încetarea procesului penal sau cel puțin motivarea soluției de respingere a acestor cerințe;

- Instanța de apel a admis erori grave de fapt care au afectat soluția. În acest sens s-a menționat că instanța de apel a indicat că inculpații n-au dobândit ilicit suma de 67500 euro, care aparțin părții vătămate, totodată, în împrejurările stabilite, prin înșelăciune sau abuz de încredere, i-au cauzat părții vătămate daune în proporțiile respective, fără a însuși această sumă de bani. Totodată, au reamintit faptul că instanța de apel în concluziile sale referitoare la elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal a constatat că nici în rechizitoriu și nici în sentință „*nu se arată (...) care și a cui avere străină a fost însușită ilegal*”.

Partea apărării a insistat asupra faptului recunoașterii ilegale a lui Grițcan V. în calitate de parte vătămată și parte civilă, deoarece eronat au fost stabilite faptele de către instanțele de judecată. Acceptarea poziției instanței de apel ar însemna că prin hotărârea sa se stabilește că Grițcan V. și Grițcan O. este una și aceeași persoană.

Astfel, avocații au declarat acordul lor cu argumentele expuse în decizia instanței de apel privind lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, considerînd că aceasta demonstrează caracterul ilegal al sentinței primei instanțe și necesitatea casării ei cu încetarea procesului penal;

- La fel, au indicat că nu sînt de acord nici cu recalificarea acțiunilor inculpaților în baza art.196 alin.(4) Cod penal, deoarece instanța de apel a avut obligația să stabilească faptele și să rețină una din cele două metode: a) înșelăciune ; b) abuz de încredere, dar nu să apeleze la presupuneri de genul „*prin înșelăciune sau abuz de încredere*”, sau „*prin înșelăciune și abuz de încredere*”, pe cînd de fapt elementele stabilite la dosar denotă lipsa ambelor metode ale laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal. Totodată, au indicat că în speță lipsesc și semnele constitutive ale participației.

Recurenții au mai menționat că pe dosar nu există nici un element de fapt, care ar demonstra că inculpații l-au determinat pe Grițcan V. să cumpere lotul de teren aflat în litigiu. În altă ordine de idei, cu referire la suma prejudiciului s-a constatat că în contractul de vînzare - cumpărare încheiat între partea vătămată și Grițcan O. și care nu a fost anulat, este indicată suma de 12651 lei, astfel instanța de apel neîntemeiat a indicat suma prejudiciului în valoare de 67500 euro;

Instanța de apel nu era în drept să recalifice acțiunile inculpaților și să adopte o soluție de condamnare pe art. 196 alin. (4) Cod penal, nefiind pus în

discuție acest fapt, pînă la retragerea în deliberare, astfel, partea apărării fiind în imposibilitate să se apere în raport cu pretinsa infracțiune.

- În opinia apărării există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, deoarece ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sînt lovite de nulitate absolută în condițiile art. 251 Cod de procedură penală și astfel, instanța de apel era obligată să înceteze procesul penal în privința ambilor inculpați, dar nu numai în privința lui Zanosiev Z, după cum a indicat în opinia sa separată judecătorul Buruian M;

- Recurenții au considerat că norma de drept aplicată în hotărîre contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție. Astfel normele legale cu privire la garanțiile ce au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil, cele care se referă la limitele judecării cauzei, la nulitatea actelor de procedură, cele care cad sub incidența art. art. 51, 52, 113 Cod penal, au fost aplicate contrar practicii Curții Supreme de Justiție.

6.3. Avocatul Pruteanu V. în numele părții vătămate și părții civile Grițcan V., care, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei și menținerea sentinței, invocînd că instanța de apel greșit a apreciat probele administrate și cercetate în ședințele de judecată, astfel, incorect fiind recalificate acțiunile inculpaților, considerînd că cumulul de probe în prezenta cauză confirmă cu certitudine vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Totodată acesta a supus criticii soluția cu privire la acțiunea civilă, considerînd că instanța de apel urma să o admită integral.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procuror, de avocatul Pruteanu V. în numele părții vătămate Grițcan V., de avocații Ursu N. și Nicoară V. în numele inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2013, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a conchis că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece din materialele cauzei se confirmă că dreptul de proprietate a lui Cuiban M. asupra lotului de teren cu nr. cadastral 0111203256 a apărut în temeiul hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 iulie 2008, care nu a fost anulată, iar analizînd învinuirea formulată inculpatului Cuiban M. s-a constatat că acesta este învinuit pentru faptul că împreună cu Zanosiev Z. „ a dobîndit ilegal prin înșelăciune și abuz de încredere mijloace financiare, în sumă de 1127250 lei de la cet. V. Grițcan”.

Totodată, a indicat și faptul că în ordonanța de punere sub învinuire a lui Zanosiev Z. sînt descrise faptele lui, care constau printre altele, în încheierea contractului de vînzare - cumpărare cu Cuiban M. a lotului litigios și confirmarea în fața instanței judecătorești a faptului participării sale la vînzarea de către Baciuc A. a lotului către Cuiban M., fapt ce a contribuit la emiterea hotărîrii sus vizate și apariția dreptului de proprietate a lui Cuiban M. asupra lotului dat. După care se concluzionează că prin aceste fapte Zanosiev Z. „a contribuit la săvîrșirea de către Cuiban M. a dobîndirii ilegale a mijloacelor financiare, în sumă de 1127250 lei de la V. Grițcan.”

Din analiza celor expuse, instanța de recurs a concluzionat că instanța de apel urma să stabilească legătura causală între acțiunile lui Zanosiev Z. și urmările prejudiciabile survenite și expres indicate în învinuirea formulată, să precizeze prin care acțiuni Zanosiev Z. a contribuit la dobîndirea ilegală de către Cuiban M. a sumei de 1127250 lei de la Grițcan V., odată ce acțiunile sale au facilitat doar apariția dreptului de proprietate a lui Cuiban M. asupra lotului de teren sus menționat. Legalitatea acestui drept nici nu este obiectul învinuirii formulate, precum și nici Baciuc A. nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată. Totodată, provocarea urmării prejudiciabile lui Grițcan V. a fost rezultatul relațiilor apărute între Cuiban M., Toacă V. și primul în cadrul vînzării acestui lot de teren contra sumei de 67500 euro.

Referitor la soluția instanței de apel cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpaților din prevederile art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (5) Cod penal și respectiv, ale art. 42 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal, în cele ale art. 42 alin. (3), 196 alin. (4) Cod penal și respectiv, ale art. 42 alin. (5), 196 alin. (4) Cod penal, Colegiul lărgit a considerat-o neîntemeiată, pe motiv că, raportînd soluția instanței de apel la criteriile prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, s-a constatat că aceasta urma să aprecieze acțiunile inculpaților în limitele învinuirii formulate și să stabilească prezența sau lipsa în acestea a elementelor infracțiunilor pentru care le-a fost înaintată învinuirea.

Cu referire la latura civilă, instanța de recurs a statuat asupra netemeinicii soluției instanței de apel, care și-a motivat-o prin faptul că pentru stabilirea exactă a sumei despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amînată examinarea cauzei. Colegiul lărgit a indicat că însăși din învinuirea formulată inculpaților și confirmată ulterior prin decizie (chiar și în contextul soluției de recalificare a faptelor), s-a constatat cu certitudine că cuantumul pagubei pricinuite este de 1127250 lei. În același context, faptul transmiterii acestei sume de către Grițcan V. a fost confirmat și prin recipisa eliberată de către Toacă V. (V. I, f. d. 19). Astfel, în cazul condamnării inculpaților instanța de apel urma să admită și acțiunea civilă în sensul declarat.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, a fost respins, ca inadmisibil, apelul declarat de Deli T., reprezentant prin procură al inculpatului Zanosiev Z.

A fost respins ca nefondat apelul declarat de avocații Nicoară V. în numele inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., și menținută hotărârea primei instanțe ca legală și întemeiată.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpaților Cuiban M. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), art.190 alin. (5) Cod penal și Zanosiev Z. – art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal.

Colegiul penal a indicat că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate și-a găsit deplină confirmare în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond și a celei de apel prin declarațiile părții vătămate Grițcan V., a martorilor Toacă V., Lupeca T., Lupeca M., Stog M., Gîrbu A., Chiriac Gr. (audiați în ședința instanței în apel), inclusiv și prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și verificate suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel:

- Cererea cet. Grițcan O., în interesele căreia acționează cet. Grițcan V. (f. d.17- 18, Vol. I);

- Recipisa semnată de către Toacă V. din 15.07.2008, din care rezultă că la data de 15.07.2008 el a primit de la cet. Grițcan V. suma de 67 500 euro pentru vânzarea terenului agricol cu suprafața de 0,55 ha, amplasat în mun. Chișinău, or. Sîngera, extravilan, nr. cadastral 0111203.256 (f. d. 19, Vol. I);

- Hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr.2-2479/08 din 23.07.2008, din care rezultă că a fost admisă cererea de chemare în judecată a lui Cuiban M. către Baci A. privind recunoașterea legalității contractului de vânzare - cumpărare a lotului de teren și recunoașterea dreptului de proprietate (f. d. 21-22, Vol. I);

- Contractul de vânzare - cumpărare din 16.07.2008, din care reiese că cet. Baci A. i-a vîndut lui Grițcan O., din numele căreia acționa Grițcan V., terenul agricol cu nr. cadastral 0111203.256, cu suprafața totală de 0,5496 ha, situat în mun. Chișinău, or. Sîngera, extravilan, evaluat la prețul de 12 651 lei (f. d. 23-25, Vol. I);

- Cererea de chemare în judecată înaintată de către Cuiban M. împotriva lui Baci A. despre recunoașterea valabilității contractului de vânzare - cumpărare a lotului de teren agricol din 17.03.2008 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului (f. d. 26, Vol. I);

- Contractul de vânzare - cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008 (f. d. 27, Vol. I);

- Procura din 23.08.2006 eliberată de către Baci A. pe numele lui Zanosiev Z., înregistrată la notarul privat Hrolovici M., sub nr.857 (f. d. 28, Vol. I);

- Procura din 02.06.2008 eliberată de către Baci A. pe numele lui Toacă V., autentificată de către notarul Hrolovici M., înregistrată cu nr.550, prin care Baci A. l-a împuternicit să acționeze din numele ei în vederea înregistrării și administrării a lotului agricol cu suprafața de 1,808 ha, procura fiind valabilă pe un termen de un an (f. d. 30, Vol. I);

- Contractul de schimb al terenurilor din 25.12.2007 încheiat între statul Republica Moldova și cet. Baci A. (f. d. 32-33, Vol. I);

- Recipisa din 18.02.2010, eliberată de către Cuiban M. lui Grițcan V. în vederea soluționării chestiunii privind înregistrarea terenului de pământ procurat (f. d. 34, Vol. I);

- Recipisa din 19.02.2010, eliberată de către Toacă V. lui Grițcan V. privind înregistrarea terenului de pământ procurat (f. d. 35, Vol. I);

- Procesul-verbal de examinare a documentelor din 02.11.2010, prin care s-au examinat recipisele din 18.02.2010 și din 19.02.2010 (f. d. 36, Vol. I);

- Ordonanța privind recunoașterea cet. Grițcan V. în calitate de parte vătămată din 20.05.2010 (f. d. 49, Vol. I);

- Raportul de expertiză nr.2195 din 06.08.2010, potrivit căruia textele manuscrite din contractul de vânzare-cumpărare din 17.03.2008 și din acordul adițional la același contract din 06.07.2008 nu au fost executate de către T. Lupeca. Semnătura din contractul respectiv la fel nu este a lui T. Lupeca. Totodată, s-a constatat că textul manuscris al acordului nominalizat presupune executarea prin adăugire a fragmentelor pe spațiul restrâns rămas liber și rubrica cu semnături, unde este prezentă semnătura veridică a cet. T. Lupeca (f. d. 104-115, Vol. I);

- Raportul de expertiză nr.2196 din 19.08.2010, în baza căruia s-a constatat că semnăturile din numele cet. A.Baci din contractul de vânzare-cumpărare respectiv nu-i aparține, și a fost executat de altă persoană prin imitație (f. d. 123-128, Vol. I);

- Raportul de expertiză în comisie nr.1769 din 24.09.2012, în baza căruia s-a constatat că semnătura din numele cet. A. Baci din contractul de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008, probabil, nu a fost efectuată de către aceasta, dar de o altă persoană și semnătura din numele cet. T. Lupeca din contractul de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008, probabil, nu a fost efectuată de către aceasta, dar de o altă

persoană. Nu a fost posibil de stabilit dacă semnătura din numele lui A. Baciuc în textul contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil din 17.03.2008 a fost executată de către T. Lupeca, Z. Zanosiev, M. Cuiban, V. Ursu, precum și dacă semnătura din numele T. Lupeca în textul contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil din 17.03.2008 a fost executată de către A. Baciuc, Z. Zanosiev, M. Cuiban, V. Ursu (f. d. 162-172, Vol. II).

Instanța de apel a concluzionat că aceste probe sînt admisibile, deoarece sînt pertinente, concludente și veridice, iar în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că inculpatul Cuiban M. a organizat săvîrșirea și a dirijat realizarea comiterii escrocheriei, iar inculpatul Zanosiev Z. a contribuit la comiterea escrocheriei de către inculpatul Cuiban M.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că intenția de a dobîndi prin înșelăciune lotul de teren s-a manifestat prin aceea că, la data înaintării cererii de chemare în judecată de către inculpatul Cuiban M., atît Cuiban M., cît și Zanosiev Z. cunoșteau cu certitudine faptul că în realitate contractul de vânzare-cumpărare din 17.03.2008 nu a avut loc, ei n-au fost prezenți la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare, Cuiban M. nu a transmis cet. Baciuc A. suma de 59 870 lei pentru procurarea terenului agricol de la aceasta, iar Baciuc A. nu și-a exprimat consimțămîntul la înstrăinarea terenului.

Referitor la versiunea inculpaților și susținută de avocatul lor, precum că nu sînt vinovați de săvîrșirea infracțiunii imputate lor, deoarece contractul din 17.03.2008 și acordul adițional din 06.07.2008 sînt legale și au fost întocmite la datele indicate în ele, fiind semnate de persoanele indicate în acestea, instanța de apel a considerat-o una de apărare, care nu corespunde realității, avînd drept scop ușurarea situației în care s-au pomenit inculpații și utilizare a dreptului acestora de a nu se autoincrimina, consfințit de art. 21 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că, inculpații pe parcursul întregului proces penal au pledat nevinovați, însă aceste declarații au fost combătute prin probele administrate în cauză. Mai mult ca atît, inculpații au avut o poziție oscilantă și neconsecventă referitor la redarea unor circumstanțe, iar declarațiile inculpatului Cuiban M. sînt în contradicție cu cele ale inculpatului Zanosiev Z.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Nicoară V., instanța de apel a relevat că din conținutul acestuia nu se desprinde vre-un motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, ce ar duce la achitarea inculpaților, iar criticile cu privire la aprecierea probelor administrate în

cauză instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, pe motiv că, din analiza conținutului sentinței, a conchis că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește criticile apelantului cu privire la presupusele încălcări a intereselor legale și a drepturilor procesuale ale acestora, care în opinia lui, au afectat dreptul la un proces penal echitabil, instanța de apel de asemenea le-a considerat neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei organul de urmărire penală, cât și prima instanță, s-au ocupat în mod eficient de această activitate, acordând deplină relevanță prevederilor legale ce reglementează desfășurarea procesului penal, prin prisma respectării drepturilor și obligațiilor inculpaților, prevăzute la art. 66 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în cursul procesului penal inculpații au beneficiat de dreptul la un proces echitabil, fiind respectate prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în ședința de judecată, inclusiv la asigurarea participării apărătorilor ce reprezintă interesele inculpaților.

În acest context, instanța de apel a menționat că, prin prisma art. 251 alin.(4) Cod de procedură penală, inculpatul poate invoca nulitatea relativă a actelor procedurale: în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Totodată potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei, Colegiul penal a concluzionat că la momentul prezentării materialelor de urmărire penală (f. d. 192-196, Vol. I), inculpații și avocații acestora nu au invocat obiecții la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la calitatea procesuală a părții vătămate. Astfel de cereri nu au fost formulate de către inculpați și avocații acestora nici în ședința de judecată în instanța de fond, fiind prezumat faptul că ei au pierdut dreptul de a invoca aceste circumstanțe și în apel, deoarece nu a fost invocat la etapa respectivă prevăzută de art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele relatate supra, instanța de apel a indicat că nu poate fi acceptată achitarea inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z. pe motiv că probele prezentate de către acuzatorul de stat, inclusiv declarațiile martorilor și părții

vătămate, interogați într-un proces public și sub jurământ, fiind avertizați conform art. 312 Codul penal pentru prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase, confirmă pe deplin și fără ambiguități vinovăția inculpaților, iar raționamentele aduse în sprijinul acestor afirmații au scopul de a evita răspunderea penală.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., instanța de apel a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, fiind o infracțiune deosebit de gravă, care a fost organizată de către Cuiban M. în complicitate cu Zanosiev Z., de persoana celor vinovați, care anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv, au la întreținere câte un copil minor, fiind reținute ca circumstanțe atenuante. Astfel, în opinia instanței de apel, inculpaților le-a fost aplicată o pedeapsă echitabilă în limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea imputată, ajungându-se corect la concluzia că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea închisorii.

În ce privește latura civilă în cauza dată, Colegiul penal a concluzionat că instanța de fond corect a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z. a prejudiciului material și moral în cuantumul indicat, deoarece în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpaților menționați părții vătămate Grițcan V. i-a fost cauzat prejudiciu material și moral.

Cu privire la apelul declarat de reprezentantul prin procură al lui Zanosiev Z., Deli Teodor, Colegiul penal a constatat că cet. Deli Teodor nu este persoana participantă la procesul penal și nu are împuterniciri legale de a declara apel, respectiv, nu cade sub incidența legii care stabilește exhaustiv lista persoanelor care pot declara apel în temeiul art. 401 Cod de procedură penală, motiv pentru care a fost respins ca inadmisibil.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de inculpatul Zanosiev Z. și reprezentantul acestuia, Deli T., de avocații Ursu N. și Nicoară V. în numele inculpaților Zanosiev Z. și Cuiban M.

11.1. Inculpatul Zanosiev Z. și reprezentantul acestuia, Deli T., solicită casarea hotărârilor judecătorești de condamnare în privința lui Zanosiev Z. cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că toate probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată a instanțelor ierarhic inferioare nu confirmă vinovăția inculpatului, criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare.

Totodată, menționează că la rejudecare, contrar prevederilor art. art. 73-74, 79-80 Cod de procedură penală, reprezentantul Deli T., având împuterniciri în cauza dată, ca parte pe dosar, nu a fost audiat.

11.2. Avocații Ursu N. și Nicoară V. în numele inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri privind achitarea inculpaților în raport cu învinuirile aduse.

În motivarea recursului avocații indică parțial argumentele invocate în recursul declarat la data de 09.08.2013, și suplimentar faptul că, instanța de apel a adoptat o decizie ilegală și nefondată, deoarece la rejudecarea cauzei nu a ținut cont de cele relatate de instanța de recurs în decizia din 21 ianuarie 2014, și contrar prevederilor art. 24 alin.(2) Cod de procedură penală, le-a înaintat inculpaților acuzații penale, depășind limitele judecării cauzei, întrucât nici prin rechizitoriu și nici prin sentința primei instanțe nu s-a constatat că au fost dobândite ilegal mijloace financiare sau careva bun imobil, precum și care și a cui avere străină a fost însușită.

Recurenții mai menționează că, anterior instanța de recurs a reținut că obiectul material al infracțiunii îl reprezintă mijloacele financiare în sumă de 1127250 lei și nu terenul de pământ cu nr. cadastral 0111203256, care a fost dobândit de Cuiban M: în baza unei hotărâri judecătorești, care nu a fost anulată.

Totodată, recurenții subliniază că instanța de apel nu a ținut cont de exigențele ce însoțesc procesul de calificare oficială a infracțiunii, expunând în decizia sa din doctrina de specialitate elementele componenței de infracțiune prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal (obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă), precum și conținutul art. 42 Cod penal, imputată inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., fiind raportate la probele administrate și cercetate în ședințele de judecată de către instanța de fond și de apel la judecarea prezentei cauze penale.

Analizând probele cauzei în recursul declarat, recurenții consideră că inculpații au fost condamnați ilegal, deoarece în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate.

În opinia recurenților instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, consideră că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, în sensul nulității absolute a ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, indicând jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

12. Procurorul și avocatul Pruteanu V. în numele părții vătămate și părții civile Grițcan V. au depus referință privind opinia lor asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În susținerea argumentelor sale recurenții invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 11) Cod de procedură penală : 6) „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*”; 8) „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”; 11) „*există o cauză de înlăturare a răspunderii penale*”.

Raportînd normele date la situația în cauză Colegiul penal conchide că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea, nefiind stabilită prezența erorilor de drept invocate de recurenți.

Potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Ținînd seama de aceste prevederi legale Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, a dat o nouă apreciere probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate.

Sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect

ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpaților Cuiban M. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), art.190 alin. (5) Cod penal și Zanosiev Z. – art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal, iar încadrarea juridică a acțiunilor acestora este justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere declarațiile părții vătămate Grițcan V., a martorilor Toacă V., Lupeca T., Lupeca M., Stog M., Gîrbu A., Chiriac Gr. (audiati în ședința instanței în apel), inclusiv și prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și verificate suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel:

cererea cet. Grițcan O., în interesele căreia acționează cet. Grițcan V. (f. d. 17-18, Vol. I); recipisa semnată de către Toacă V. din 15.07.2008, din care rezultă că la data de 15.07.2008 el a primit de la cet. Grițcan V. suma de 67 500 euro pentru vînzarea terenului agricol cu suprafața de 0,55 ha, amplasat în mun. Chișinău, or. Sîngera, extravilan, nr. cadastral 0111203.256 (f. d. 19, Vol. I); hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr.2-2479/08 din 23.07.2008, din care rezultă că a fost admisă cererea de chemare în judecată a lui Cuiban M. către Baci A. privind recunoașterea legalității contractului de vînzare - cumpărare a lotului de teren și recunoașterea dreptului de proprietate (f. d. 21-22, Vol. I); contractul de vînzare - cumpărare din 16.07.2008, din care reiese că cet. Baci A. i-a vîndut lui Grițcan O., din numele căreia acționa Grițcan V., terenul agricol cu nr. cadastral 0111203.256, cu suprafața totală de 0,5496 ha, situat în mun. Chișinău, or. Sîngera, extravilan, evaluat la prețul de 12 651 lei (f. d. 23-25, Vol. I); cererea de chemare în judecată înaintată de către Cuiban M. împotriva lui Baci A. despre recunoașterea valabilității contractului de vînzare - cumpărare a lotului de teren agricol din 17.03.2008 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului (f. d. 26, Vol. I); contractul de vînzare - cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008 (f. d. 27, Vol. I); procura din 23.08.2006 eliberată de către Baci A. pe numele lui Zanosiev Z., înregistrată la notarul privat Hrolovici M., sub nr.857 (f. d. 28, Vol. I); procura din 02.06.2008 eliberată de către Baci A. pe numele lui Toacă V., autentificată de către notarul Hrolovici M., înregistrată cu nr.550, prin care Baci A. l-a împuternicit să acționeze din numele ei în vederea înregistrării și administrării a lotului agricol cu suprafața de 1,808 ha, procura fiind valabilă pe un termen de un an (f. d. 30, Vol. I); contractul de schimb al terenurilor din 25.12.2007 încheiat între statul Republica Moldova și cet. Baci A. (f. d. 32-33, Vol. I); recipisa din 18.02.2010, eliberată de către Cuiban M. lui Grițcan V. în vederea soluționării chestiunii privind înregistrarea terenului de pămînt procurat (f. d. 34, Vol. I); recipisa din 19.02.2010, eliberată de către Toacă V. lui Grițcan V. privind

înregistrarea terenului de pământ procurat (f. d. 35, Vol. I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 02.11.2010, prin care s-au examinat recipisele din 18.02.2010 și din 19.02.2010 (f. d. 36, Vol. I); ordonanța privind recunoașterea cet. Grițcan V. în calitate de parte vătămată din 20.05.2010 (f. d. 49, Vol. I); raportul de expertiză nr.2195 din 06.08.2010, potrivit căruia textele manuscrise din contractul de vânzare-cumpărare din 17.03.2008 și din acordul adițional la același contract din 06.07.2008 nu au fost executate de către T. Lupeca. Semnătura din contractul respectiv la fel nu este a lui T. Lupeca. Totodată, s-a constatat că textul scris al acordului nominalizat presupune executarea prin adăugire a fragmentelor pe spațiul restrâns rămas liber și rubrica cu semnături, unde este prezentă semnătura veridică a cet. T. Lupeca (f. d. 104-115, Vol. I); raportul de expertiză nr.2196 din 19.08.2010, în baza căruia s-a constatat că semnăturile din numele cet. A.Baciu din contractul de vânzare-cumpărare respectiv nu-i aparține, și a fost executat de altă persoană prin imitație (f. d. 123-128, Vol. I); raportul de expertiză în comisie nr.1769 din 24.09.2012, în baza căruia s-a constatat că semnătura din numele cet. A. Baciu din contractul de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008, probabil, nu a fost efectuată de către aceasta, dar de o altă persoană și semnătura din numele cet. T. Lupeca din contractul de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil cod cadastral nr.0111203256 din 17.03.2008, probabil, nu a fost efectuată de către aceasta, dar de o altă persoană. Nu a fost posibil de stabilit dacă semnătura din numele lui A. Baciu în textul contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil din 17.03.2008 a fost executată de către T. Lupeca, Z. Zanosiev, M. Cuiban, V. Ursu, precum și dacă semnătura din numele T. Lupeca în textul contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren arabil din 17.03.2008 a fost executată de către A. Baciu, Z. Zanosiev, M. Cuiban, V. Ursu (f. d. 162-172, Vol. II), care sînt amănunțit descrise în decizia instanței de apel, și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpaților, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că inculpații nu au comis infracțiunea pentru care au fost recunoscuți vinovați, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceștia nu echivalează cu achitarea lor, de vreme ce există probe pertinente și

concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lor în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurenții critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art. 101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurenți, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Argumentele recurenților, precum că instanța de apel nu a luat în considerație că Grițcan V. nu putea avea în cauza dată calitatea de parte vătămată și parte civilă, deoarece bunul imobil a fost procurat nu de el ci de către mama sa Grițcan O. nu poate fi reținut, dat fiind că prin ordonanța din 20.05.2010 cet. Grițcan V. a fost recunoscut în calitate de parte vătămată (f. d. 49, Vol. I). Totodată, Grițcan V. este fiul lui Grițcan O., și el a acționat din numele acesteia la procurarea bunului imobil, semnînd în acest sens contractul (f. d. 23 v.I).

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de apel la rejudecarea cauzei în ordine de apel corect a menținut condamnarea inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, constatînd că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpaților Cuiban M. și Zanosiev Z., în conformitate cu învinuirea adusă prin rechizitoriu, motivîndu-și soluția în acest sens (pct.10 al prezentei decizii).

Totodată, Colegiul penal menționează că instanța de apel a indicat în decizia sa elementele constitutive ale infracțiunii din doctrina de specialitate și practica judiciară raportate la cumulul de probe administrate și cercetate suplimentar de instanța de apel (f. d. 96-100, Vol. V).

Instanța de recurs conchide că în speța dată, inculpații Cuiban M. și Zanosiev Z. au săvârșit infracțiunea imputată lor, deoarece s-a constatat cu certitudine că ei au avut intenția de a dobândi ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere mijloace financiare în sumă de 1127250 lei, și pentru realizarea acestui scop au obținut în mod ilegal lotul de pământ ce aparținea lui Baci A. Astfel, prin hotărîrea instanței judecătorești în ordine civilă a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de către Cuiban M. privind recunoașterea legalității contractului de vânzare-cumpărare a lotului de teren și recunoașterea dreptului de proprietate, deși inculpații cunoșteau cu certitudine că în realitate contractul de vânzare - cumpărare din 17.03.2008 nu a avut loc, deoarece Baci A. nu a primit de la Cuiban M. suma de bani de 59 870 lei și nici nu și-a exprimat consimțământul la înstrăinarea terenului.

Colegiul penal constată că în cadrul examinării dosarului prezent instanțele au constatat cu certitudine că contractul de vânzare - cumpărare și acordul adițional n-au fost întocmite și semnate de către Baci A. și fiica acesteia, Lupeca T., fapt confirmat prin raporturile de expertiză nr.2195 din 06.08.2010, nr.2196 din 19.08.2010 și nr.1769 din 24.09.2012, însă inculpații au susținut contrariul în instanța de judecată în procedură civilă, obținînd în acest fel o hotărîre judiciară în baza căreia au înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului pe numele lui Cuiban M.

În aceste condiții, Colegiul consideră că faptul existenței unei hotărîri neanulate cu privire la recunoașterea valabilității unui contract, coraportat la probele acumulate în dosarul prezent, nu poate în nici un fel să pună la îndoială vinovăția inculpaților, dimpotrivă o confirmă fără echivoc.

Astfel, între timp, Cuiban M. și Zanosiev Z. aflînd despre vânzarea aceluiași teren la data de 16.07.2008 de către M. Toacă (care a acționat în baza procurii din 02.06.2008, eliberată de către A. Baci) lui V. Grițcan (care acționa din numele lui O. Grițcan în baza procurii din 26.07.2007), în vederea tergiversării înregistrării dreptului de proprietate a lui Grițcan asupra terenului la OCT, și-au asumat obligația față de V. Grițcan de a se ocupa personal de înregistrare, fiindu-i eliberată o recipisă la data de 18.02.2010 (f.d. 34, Vol. I), deja cunoscînd de faptul că acest teren de pământ a fost înregistrat în baza hotărîrii judecătorești pe numele soției sale, Cuiban L., iar ulterior vîndut altor persoane.

Colegiul penal susține concluzia instanței de apel privind temeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpaților a dobîndirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere a mijloacelor financiare în sumă de 1127250 lei a părții vătămate, deoarece cert a fost dovedit că inculpații au avut intenția de a însuși banii, fapta inculpaților întrunind elementele infracțiunii de escrocherie.

Sub aspectul dat, Colegiul penal atestă că obiectul juridic special al infracțiunii de escrocherie este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credință și încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este și protejată prin legea penală.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, prin *dobândirea ilicită a bunurilor* legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Datele false se pot referi atât la persoana făptuitorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene.

Prin modalitatea înșelăciunii făptuitorul induce victima în eroare, îi crează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Iar latura subiectivă a infracțiunii date se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Astfel, reieșind din probele administrate în cauză, inculpații, cunoscând cu certitudine că, de fapt, încheierea contractului de vânzare-cumpărare a lotului de pământ între Cuiban M. și Baci A. nu a avut loc, după decesul lui Baci A. la 15.06.2008, s-au adresat în instanța judecătorească pentru a reclama valabilitatea contractului sus-indicat. Ulterior, aflând că V.Toacă a vândut terenul lui Grițcan O. în interesele căreia acționa Grițcan V., abuzând de încrederea acestuia, prin înșelăciune, l-au convins să le încredințeze înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului la organul cadastral, timp în care au înregistrat acest drept de proprietate pe numele lui Cuiban M. și ulterior au vândut terenul unei terțe persoane, lipsindu-l pe Grițcan V. de

posibilitatea de a înregistra dreptul de proprietate asupra imobilului pentru care a achitat suma de 1127250 lei.

Cu privire la argumentul recurenților privind depășirea limitelor judecării cauzei de către instanța de fond și de apel, Colegiul penal consideră că, judecarea cauzei a avut loc în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, nefiind formulate alte învinuiri în privința inculpaților.

Referitor la temeiul de recurs indicat de către avocații Ursu N. și Nicoară V. în numele inculpaților Zanosiev Z. și Cuiban M., și anume, pct. 11) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că „*există o cauză de înlăturare a răspunderii penale*”, Colegiul penal consideră că referirea recurenților în susținerea argumentelor sale la una dintre deciziile irevocabile ale Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, este neîntemeiată, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția sa în ce privește nulitatea actelor de procedură prin prisma art. 251 Cod de procedură penală (pct.10 al prezentei decizii).

Recurentul Deli T. menționează că la rejudecare, contrar prevederilor art.art. 73-74, 79-80 Cod de procedură penală, dînsul, avînd împuterniciri în cauza dată ca parte pe dosar, nu a fost audiat.

Cu privire la acest argument Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins ca inadmisibil apelul declarat de reprezentantul prin procură al lui Zanosiev Z., Deli T., deoarece a constatat că cet. Deli T. nu cade sub incidența prevederilor legale cu privire la persoanele, care pot declara apel în temeiul art. 401 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurenți prevăzute în art. 427 alin.(1) pct. 6), 8), 11) Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Asemenea erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, prin urmare, recursurile ordinare, declarate de inculpatul Zanosiev Zaharia și de avocații Ursu Nicolae și Nicoară Vasile în numele inculpaților Zanosiev Zaharia și Cuiban Mihail se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de inculpatul Zanosiev Zaharia Petru și de avocații Ursu Nicolae și Nicoară Vasile în numele

inculpaților Zanosiev Zaharia Petru și Cuiban Mihail Constantin împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Zanosiev Zaharia Petru și Cuiban Mihail Constantin**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 04 iunie 2015.

Președinte

Covalenco Elena

Judecători

Toma Nadejda

Moraru Petru